

Skatteavdrag från artistersättning

Av byrådirektören Tore Lundin

Frågans bakgrund

Det svenska källskattesystemet har aldrig passat riktigt ihop med artister och deras inkomster. Orsaken härtill har varit de speciella förhållanden som råder inom artistvärlden och att man i det svenska källskattesystemet — i motsats till vad som gäller i våra grannländer — inte har skatteavdrag på bisysslor. Om artisten haft A-skatt har skatteavdrag gjorts endast av huvudarbetsgivaren, och skatt på övriga inkomster har då erlagts i form av kvarstående skatt om inte artisten begärt förhöjt skatteavdrag eller frivilligt erlagt preliminär skatt på annat sätt. Och om artisten haft B-skatt har denna ofta debiterats med ett i förhållande till den slutliga skatten för lågt belopp. B-skatt debiteras ju regelmässigt med samma belopp som senaste slutliga skatt. Detta innebär för lågt skatteuttag vid stigande inkomster. Och just inom artistvärlden är det inte ovanligt med kraftigt höjda inkomster, t. ex. då en artist slår igenom.

Med förständig planering skulle stora skatteeftersläpningar kunnat undvikas. Och flertalet artister har ju kunnat klara av sina skatteskulder, även om många av dem inte följt källskattesystemets princip utan dragit på sig stora kvarskatter.

Under första halvåret 1968 förekom fråga i riksdagen och vidare tidningsartiklar om vissa artisters skatteskulder, i vilka bl. a. kritiserades det gällande uppbördssystemet. Det gjordes gällande, att det borde åligga skattemyndigheterna att förhindra uppkomsten av sådana skatteskulder.

Med anledning härav upprättades inom finansdepartementet P. M. med förslag till särbestämmelser om skatteavdrag från vissa arvoden som utbetalas till artister (Stencil Fi 1968:4). Man fann att sådana bestämmelser borde få kungörelses form och för detta krävdes vidgat bemyndigande för Kungl. Maj:t att, om det är särskilt påkallat från uppbördssynpunkt, förordna att preliminär A-skatt skall utgå även för annan inkomst än sådan som utgör den skattskyldiges huvudsakliga tjänsteinkomst.

I prop 1968:159 hemställde finansministern om sådant bemyndigande och berörde i huvuddrag de föreslagna bestämmelserna om skatteavdrag från artistarvode. Bevillningsutskottet uttalade att bestämmelserna borde kompletteras med jämningsmöjlighet så att avdrag skulle kunna ske med annan procentsats än föreslagna 40 %.

Sedan ändringarna i uppbördsförordningen genomförts utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse om skatteavdrag i vissa fall från artistersättning (nr 1969:5). Centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden (CFU) har enligt särskilt bemyndigande meddelat anvisningar i frågan. Här redogöres i korthet för bestämmelserna.

Skatteavdrag

Bestämmelserna om artistskatt får ses som komplement till bestämmelserna om avdrag för preliminär A-skatt enligt upp-

bördsförordningen och för bevillningsavgift. De nya reglerna blir således tillämpliga endast om avdrag inte skall göras enligt uppbördsförordningen och bevillningsavgiftsförordningen. Detta innebär att artistskatt skall dragas även om artisten har att erlagga preliminär B-skatt eller om artistsättningen är att hänföra till inkomst av bisyssla.

Avdragsskyldigheten är i princip oinskränkt för juridiska personer. Fysisk person eller dödsbo skall däremot göra avdrag för artistskatt endast om ersättningen utgör omkostnad i rörelse. Artistskatt skall således ej dragas för exempelvis musiker vid bröllop eller 50-årskalas.

För att artistskatt skall dragas skall det vara fråga om artistisk verksamhet. En sådan avgränsning kan medföra svårigheter vid tillämpningen. Frågan skall bedömas med hänsyn till verksamhetens karaktär och omfattning samt omständigheterna i övrigt. Till artist hänföres bl. a. musiker, sångare, skådespelare, recitator och dansör. För de tre förstnämnda grupperna anses artistisk verksamhet regelmässigt föreligga. Bestämmelserna gäller också för professionell idrottsman.

Skatteavdrag skall inte göras på all artistsättning. Avdragsskyldigheten är således begränsad till följande slag av ersättningar.

1. Ersättning för artistisk verksamhet vid tillställning, exempelvis personligt framträdande i folkpark, på teater, restaurang e. d.
2. Ersättning för artistisk verksamhet vid ljudupptagning, exempelvis vid inspelning av grammofonskivor.
3. Ersättning för artistisk verksamhet för ljudradio eller television.

Artistskatt skall dragas även på royalty och liknande ersättning vid verksamhet enligt punkterna 1—3 här ovan.

Normalt utgår artistsättning till fysisk person. Artistskatt skall emellertid även erläggas vid utbetalning till juridisk person. Det går således inte att kringgå bestämmelserna genom att ”sätta sig på bolag”.

Hur beräknas artistskatt?

Artistskatt utgår med 40 % av det utbetalade beloppet. Jämkningsmöjlighet finns dock innebärande att lokal skattemyndighet kan fastställa annan procentsats.

Underlag för beräkning av artistskatt utgör normalt den för varje utbetalningstillfälle i pengar fastställda ersättningen. Här inräknas arvode för utförd prestation och andra utgående ersättningar. Även om arrangören betalar vissa av artistens kostnader, såsom resor, hotellrum el. dyl., så skall dessa kostnader ingå i underlaget för beräkning av artistskatt. Eventuella naturaförmåner skall däremot inte ingå i underlaget. Om exempelvis restaurangmusiker åtnjuter förmån av fri kost skall artistskatt således inte beräknas på värdet härav.

Avdrag göres inte från ersättning som understiger 300 kr. I de fall ersättning skall fördelas på flera, exempelvis ett musikkapell, gäller 300-kronorsgränsen envar av dem. Vid bedömning av 300-kronorsgränsen anses varje avtalat engagemang som en enhet. Har således arrangör avtalat med en artist om uppträdande under två dagar mot en ersättning av 200 kr för dag skall således artistskatt avdras.

Om arrangör träffat avtal med orkester ankommer det i regel på arrangören

att för skatteavdragets beräkning av orkesterledaren inhämta uppgift om gagets fördelning. Det ligger i orkestermedlemmarnas intresse att tillse att sådan uppgift lämnas dels för att artistskatt skall tillgodoräknas dem och dels för att inkomsten i vissa fall betraktas som pensionsgrundande inkomst. Om arrangör däremot träffat avtal med aktiebolag skall någon fördelning av gaget inte ske utan artistskatten skall beräknas på ersättningen till bolaget.

Utbetalaren skall lämna kvitto på varje skatteavdrag. Artisten bör bevara erhållna kvitton för kontroll att skatteavdraget gottskrives honom på den slutliga debetsedeln. Kvittoblock tillhandahålles av lokala skattemyndigheter och länsstyrelser.

Redovisning av artistskatt

Avdragen artistskatt skall inbetalas inom 14 dagar efter det att avdraget gjorts. Inbetalning skall ske till artistskattekontot, postgirokonton 330.

Inbetalning sker med särskilt inbetalningskort, som tillhandahålles av lokala skattemyndigheter och länsstyrelser. Om inbetalning avser ett flertal skattskyldiga kan inbetalning likväl göras i en post om särskild förteckning över de skattskyldiga upprättas och insändes till länsstyrelsen i Örebro län.

Artistskattekontot är placerat vid länsstyrelsen i Örebro. Genom att kontot är placerat vid en länsstyrelse kan inbetalningarna direkt intagas i de vanliga skat-

tekrediteringsrutinerna. Efter stansning överföres uppgifterna till magnetband. Varannan månad upprättas uppbördsförteckningar för varje fögderi utvisande för varje artist inbetald artistskatt. Efter inkomstårets utgång överföres beloppen till respektive län, innebärande att varje län får ett magnetband upptagande artistskatt för de skattskyldiga inom länet.

Övrigt

Artistskattekungörelsen grundar sig på bestämmelser i uppbördsförordningen. Denna förordnings bestämmelser gäller således även i fråga om artistskatt.

Detta innebär bl. a. att jämkning av artistskatt kan ske efter de vanliga jämkningsreglerna. I första hand skall jämkning ske av den vanliga preliminära skatten och i andra hand av artistskatten. Beslut om jämkning meddelas av den lokala skattemyndighet, som utfärdat eller har utfärdat debetsedel, för den skattskyldige.

Utbetalare som är bokföringsskyldig skall ha sin bokföring så ordnad att därav framgår arbetstagarens namn, lönebelopp och skatteavdrag samt, om debetsedel eller skattekort företetts, arbetstagarens födelsetid, mantalsskrivningsadress och debetsedelsnummer. Annan utbetalare, för vilken artistersättningen utgör omkostnad i förvärvskälla, är skyldig föra motsvarande anteckningar. Avlöningsbokföring resp. anteckningar skall på begäran överlämnas till myndigheterna för kontroll av gjorda skatteavdrag.